

Sygn. akt I ACz 421/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący: sędzia SA Mirosława Gołuńska (spr.)

Sędziowie: SA Danuta Jezierska

SA Agnieszka Sołtyka

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2015 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa Z. G.

przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej Osiedle (...) w Dobrej

o zapłatę

zażalenia powoda Z. G. na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z 2 lutego 2015 roku o sygn. akt I C 266/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Agnieszka Sołtyka SSA Mirosława Gołuńska SSA Danuta Jezierska

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 2 lutego 2015 roku Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Szczecinie zarządził zwrot pozwu o zapłatę złożonego przez Z. G. wskutek jego nieopłacenia. W orzeczeniu podano, że zarządzeniem z 11 września 2014 roku wezwano powoda do opłacenia pozwu poprzez uiszczenie w kwocie 8 649 zł., w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu. Odpis tego zarządzenia został pozwanemu doręczony 17 września 2014 roku. W ostatnim dniu, kiedy termin na wniesienie opłaty upływał powód złożył wniosek o zwolnienie go z kosztów sądowych. Wniosek ten został oddalony postanowieniem referendarza sądowego, a następnie wskutek wniesienia skargi został odrzucony przez sąd. Ponieważ wniosek odrzucony, zgodnie z art. 112 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie ma wpływu na bieg terminu do opłacenia pisma, sąd pierwszej instancji nie wzywał ponownie powoda do opłacenia pozwu, a niniejszym zarządzeniem Przewodniczący pismo zwrócił.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożył powód, który domagał się jego uchylecia. Wskazał, że jego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych nie jest takim samym wnioskiem jak te złożone poprzednio. Zwrócił uwagę na to, że poprzednie wnioski dotyczyły zwolnienia od kosztów sądowych w całości, podczas gdy ten odrzucony aktualnie przez Sąd Okręgowy dotyczył zwolnienia od opłaty sądowej w części, to jest co do kwoty 4 000 złotych. Podał, że nową okolicznością wniosku o zwolnienie od kosztów było wskazanie, że dysponuje on kwotą 4 000 złotych na częściowe opłacenie pozwu oraz ubiega się o uzyskanie kwoty wystarczającej na pokrycie pełnych wydatków związanych z

udzielonym zabezpieczeniem. Wskazał, że w tej chwili dysponuje już kwotą wystarczającą na opłacenie pozwu bez potrzeby ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

zażalenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wprawdzie zaskarżone rozstrzygnięcie dotyczy zwrotu pozwu wskutek jego nieopłacenia, ale podstawa takiego orzeczenia wynika z oceny wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych, które powód dotychczas składał. Jednocześnie zasadnicza część zażalenia odnosi się do oceny wniosku o zwolnienie od kosztów, jaką przedstawił Sąd Okręgowy w postanowieniu z 2 lutego 2015 roku, którym to postanowieniem wniosek odrzucił, co uprawnia do dokonania kontroli także i tego rozstrzygnięcia w oparciu o art. 380 k.p.c. Co prawda, strona powodowa nie wyartykułowała jednoznacznego wniosku w tym zakresie, ale zważywszy na treść jej zażalenia, nie można tej okoliczności pominąć przy rozważaniu czy zarządzenie o zwrocie pozwu było prawidłowe.

Odnosząc się zatem do zagadnienia związanego z odrzucaniem wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych nie można pominąć art. 107 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz.U.2010.90.594), który stanowi, że w razie oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych strona nie może ponownie domagać się zwolnienia powołując się na te same okoliczności, które stanowiły uzasadnienie oddalonego wniosku. Ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, podlega odrzuceniu. Na odrzucenie wniosku nie przysługuje zażalenie.

W niniejszej sprawie postanowieniem z dnia 22 lipca 2013 roku referendarz sądowy oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych, a postanowieniem z dnia 28 stycznia 2014 roku orzeczenie referendarza sądowego zostało utrzymane w mocy. Oba rozstrzygnięcia uwzględniały fakt, że powód prowadził wówczas działalność gospodarczą, z której uzyskiwał dochód w granicach 2 000 złotych. W złożonym oświadczeniu majątkowym wykazał, że posiada grunt rolny oraz dom o powierzchni 140 m². Podał również, że dochody z działalności gospodarczej w całości są przeznaczane na wydatki związane z utrzymaniem jego i żony. Obecnie skarżący również powoływał się na dochody z działalności gospodarczej, tyle że w kwocie 2 500 złotych. Po uzupełnieniu oświadczenia majątkowego wskazał – podobnie jak poprzednio, że posiada dom mieszkalny oraz działkę rolną. Wskazał też, że wszystkie dochody przeznacza na utrzymanie siebie oraz żony, która jest osobą bezrobotną. Z porównania tego dokumentu ze złożonym uprzednio nie wynika, by sytuacja powoda uległa na tyle znaczącej zmianie, że usprawiedliwiłaby odmienną ocenę możliwości uiszczenia opłaty od pozwu i to nawet w części. Kontynuowanie przez powoda działalności gospodarczej i ponoszenie kosztów utrzymania się w zasadzie nie uległy zmianie. Okolicznością nową nie może być z kolei to, że powód domagał się zwolnienia od kosztów sądowych w części, podczas gdy poprzednio wnosił o zwolnienie w całości. Wprawdzie zakres żądanego zwolnienia ma wpływ na rozpoznanie wniosku, ale w przypadku gdy strona domaga się zwolnienia w całości sąd lub referendarz sądowy mają możliwość uwzględnienia tego wniosku w części o ile uznają, że sytuacja materialna strony uzasadnia takie rozstrzygnięcie. Co więcej, wbrew temu co skarżący twierdzi w złożonym przez siebie zażaleniu jego kolejny wniosek służył nie tyle rozpoznaniu nowych okoliczności faktycznych, gdyż na te powód się nawet nie powoływał, ale odwołaniu obowiązku uiszczenia opłaty w czasie w związku z ubieganiem się o pozyskanie środków na ten cel. Taki wniosek wynika bowiem z pisma przewodniego załączonego do wniosku, a nadto z faktu, że ostatecznie powód – jak twierdzi, środki te uzyskał. W tej sytuacji trzeba stwierdzić, że ponowny wniosek opiera się na tych samych okolicznościach, co uprzedni już rozpoznany, w związku z czym słusznie uległ on odrzuceniu na podstawie art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Powyższe sprzeczne natomiast, że zgodnie z powołanym przez sąd pierwszej instancji art. 112 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, nie ma wpływu na bieg terminu do opłacenia pisma. Stąd też nieuiszczenie - mimo stosownego wezwania - opłaty od pozwu powoduje z kolei konieczność jego zwrotu na podstawie art. 130 § 2 k.p.c., jak słusznie ocenił to Sąd Okręgowy.

Jeśli powód wyraża w dalszym ciągu wolę wytoczenia powództwa powinien liczyć się z koniecznością ponoszenia opłat z nimi związanych i nie powinien zwlekać z uzyskaniem środków na jej opłacenie tak jak czynił to w niniejszym postępowaniu.

Kierując się powyższą argumentacją Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c., oddalił zażalenie powoda jako bezzasadne.

SSA Agnieszka Sołtyka SSA Mirosława Gołuńska SSA Danuta Jezierska